

Jaký je váš důvod k prevenci mrtvice?

0 mrtvici

K mozkové mrtvici dojde, když je přerušena přívod krve do části mozku. Bez okysličené krve se mohou mozkové buňky poškodit nebo odumřít. Toto poškození se projevuje různě, podle toho, kde v mozku k němu došlo. Mrtvice může postihnout tělo dotyčného, jeho pohyblivost a řeč, stejně jako to, jak člověk uvažuje a jak cítí.

 17M
mrtvic

 6.5M
úmrť

 26M
přeživších

Mrtvice je celosvětově jednou z hlavních příčin úmrť a trvalé invalidity. Může se přihodit komukoliv v jakémkoliv věku. Mozková mrtvice ovlivní každého: pacienty, jejich rodiny a přátele, i celou veřejnost – ale lze jí předcházet. Všichni máme důvod, proč jí předcházet – a jaký je ten váš?

worldstrokecampaign.org | [@WStrokeCampaign](https://twitter.com/WStrokeCampaign) | [#WorldStrokeDay](https://www.facebook.com/worldstrokecampaign)

[facebook.com/worldstrokecampaign](https://www.facebook.com/worldstrokecampaign)

**World Stroke
Organization**

MRTVICI LZE PŘEDCHÁZET

90% všech mozkových příhod je způsobeno **10 klíčovými rizikovými faktory.**

Pokud máte cukrovku, srdeční onemocnění nebo jste v minulosti mrtvici nebo TIA již prodělali, promluvte si se svým lékařem o riziku mrtvice a preventivní léčbě.

Zde je několik kroků, které každý z nás může udělat, aby snížil svoje riziko cévní mozkové příhody (CMP).

UVĚDOMTE SI RIZIKA

1. MĚJTE POD KONTROLOU VYSOKÝ KREVŇÍ TLAK

Vysoký krevní tlak stojí téměř za polovinou mozkových mrtvic. Znáte svůj krevní tlak a pomocí životního stylu nebo léků jej udržovat v doporučených mezích, znamená snížit své riziko vzniku mozkové příhody.

2. 5 KRÁT TÝDNĚ SE CVIČTE

Více jak třetina mozkových příhod postihne lidi, kteří pravidelně necvičí. Přiměřené cvičení pětikrát týdně sníží vaše riziko cévní mozkové příhody.

3. JEZTE ZDRAVOU A VYVÁŽENOU STRAVU

Téměř čtvrtina mrtvic je spojena se špatnou stravou, především s nízkou konzumací ovoce a zeleniny. Pět a více porcí ovoce a zeleniny denně, sníží riziko cévní mozkové příhody.

4. SNIŽTE SVŮJ CHOLESTEROL

Více než 1 ze 4 mozkových mrtvic souvisí s vysokou hladinou „špatného“ (LDL) cholesterolu. Příjem nenasycených tuků místo těch nasycených snižuje riziko CMP. Pokud zdravou hladinu cholesterolu nemůžete udržet pouze pomocí správné stravy, promluvte si s lékařem o možné léčbě, která by vám mohla pomoci.

5. UDRŽUJTE OPTIMÁLNÍ BMI NEBO POMĚR PASU K BOKŮM

Skoro 1 z 5 cévních mozkových příhod je spojena s obezitou. Dobrým způsobem, jak zjistit, jestli potřebujete zhubnout, je podělit váš obvod pasu obvodem boků. Pokud je číslo vyšší než 0,9 (pro muže) a 0,85 (pro ženu), znamená to, že vaše váha zvyšuje riziko mozkové mrtvice a úbytek na váze by pro vás byl přínosný.

6. PŘESTAŇTE KOUŘIT A VYHÝBEJTE SE PASIVNÍMU KOUŘENÍ

Více než 1 z 10 mozkových mrtvic souvisí s kouřením. Pokud přestanete kouřit, snížíte své riziko CMP. Vyhledání odborné pomoci pro odvykací léčbu zvýší vaše šance na úspěch.

7. SNIŽTE PŘÍJEM ALKOHOLU

Nadměrné pití alkoholu má na svědomí přes 1 milion mrtvic ročně. Snížení denního příjmu alkoholu na dva standardní alkoholické nápoje u mužů a jeden u žen, pomůže zmenšit hrozbu mozkové mrtvice.

8. ODHALTE A LÉČETE FIBRILACI SÍNÍ

Nepravidelný srdeční rytmus a další srdeční onemocnění jsou spojené asi s 9 % případů mozkových mrtvic. Konzultujte s lékařem možnosti snížení svého rizika.

9. DIABETES

Diabetes (cukrovka) sdílí s mrtvicí mnoho stejných rizikových faktorů – pokud snížíte riziko diabetu, snížíte riziko mozkové mrtvice a naopak. Pokud trpíte cukrovkou, poraďte se se svým lékařem o možnostech léčby a snížení rizika mozkové příhody.

10. PŘÍJEM A VZDĚLÁNÍ

Napříč všemi zeměmi po celém světě je nízký příjem a vzdělání dávano do spojení s cévní mozkovou příhodou. Proto má pozitivní dopad na snížení výskytu mrtvic a jiných neinfekčních onemocnění politika zaměřená na boj s chudobou a rovný přístup ke zdravotní péči a vzdělání.

worldstrokecampaign.org | [@WStrokeCampaign](https://twitter.com/WStrokeCampaign) | [#WorldStrokeDay](https://hashtage.com/WorldStrokeDay)

facebook.com/worldstrokecampaign

**World Stroke
Organization**

Co můžete udělat pro prevenci mozkové mrtvice?

JEDNOTLIVCI

1. Zjistěte si víc o vašich rizicích. Můžete k tomu použít klinicky ověřené nástroje, jako například volně dostupnou aplikaci Stroke Riskometer, která je podpořena Světovou iktovou organizací (World Stroke Organization).
2. Nechte si zkontrolovat krevní tlak.
3. Konzultujte si s obvodním lékařem, jaké kroky můžete udělat pro snížení rizika vzniku cévní mozkové příhody. Změňte k lepšímu svůj životní styl a vystavujte se méně znečištěnému ovzduší.
4. Podporujte se. Mluvte s rodinou a přáteli o vašich důvodech pro prevenci mozkové mrtvice a zjistěte, jak si navzájem můžete pomoci k cestě k lepšímu životnímu stylu.

LÉKAŘI

1. Snažte se porozumět tomu, jak zdravotní stav a chování ovlivňuje pacientovo riziko vzniku CMP. Ke třetině případů dochází u pacientů, kteří mrtvici nebo TIA již jednou prodělali. Zajistěte, že pacientům po CMP nebo s kardiovaskulárním onemocněním bude nabídnuta preventivní léčba. Zajistěte u svých pacientů pravidelnou kontrolu krevního tlaku a výskyt fibrilace síní.
2. Nabídněte svým pacientům změření tlaku a tepu.
3. Poskytněte pacientům a veřejnosti informace a podporu a pomozte jim udělat kroky důležité pro snížení rizika vzniku cévní mozkové příhody.
4. Zastávejte se rovného přístupu ke zdravotní péči a politiky, která podporuje zdraví veřejnosti.

VLÁDA A TVŮRCI SYSTÉMU ZDRAVOTNÍ PÉČE

1. Implementujte preventivní strategie pro širokou veřejnost, zaměřené na ekonomiku, životní prostředí a faktory, které přispívají k mozkové mrtvici.
2. Odstraňte finanční bariéry k preventivnímu screeningu a převezměte vůdčí roli v rozvoji udržitelného, nízkonákladového hodnocení rizik a v řídicích strategiích.
3. Spolupracujte se zdravotní péčí, výzkumníky, pacienty po CMP a podporujte organizace v rozvoji a implementaci národních, regionálních a globálních strategií pro prevenci mozkové mrtvice.

Korporátní partneři

Světová kampaň mozkové mrtvice (World Stroke Campaign) mohla být uskutečněna díky štědrým finančním příspěvkům následujících korporátních partnerů:

Platinum Plus:

Medtronic

Gold:

AstraZeneca

**Boehringer
Ingelheim**

Bristol-Myers Squibb

Pfizer

Bronze:

**EVER
NEURO PHARMA**

Pro Českou republiku materiál přeložil Cerebrovaskulární výzkumný tým FNUSA-ICRC Brno, který se dlouhodobě podílí na zvyšování povědomí o CMP.

**FNUSA
ICRC**
ST. ANNE'S UNIVERSITY HOSPITAL BRNO
INTERNATIONAL CLINICAL RESEARCH CENTER

O Světové iktové organizaci (WSO)

Cílem WSO je snížit celkový dopad mrtvice prostřednictvím prevence, léčby a dlouhodobé péče. Snažíme se snížit dopad cévní mozkové příhody na jednotlivce, jejich rodiny a jejich komunity. Naši členové společně usilují o zvýšení povědomí o riziku mrtvice a zlepšení léčby a péče. Věříme, že snížení globálního dopadu cévní mozkové příhody přispěje k tomu, aby se svět stal zdravějším místem pro každého.

worldstrokecampaign.org | [@WStrokeCampaign](https://twitter.com/WStrokeCampaign) | [#WorldStrokeDay](https://hashtage.com/WorldStrokeDay)

facebook.com/worldstrokecampaign

**World Stroke
Organization**